

“imatge i semblança de Déu”, aleshores el nostre cos és la llengua materna del diví, és el Déu més tangible, el més pròxim.

Vostè sosté que se'ns fa difícil “veure” Déu perquè tenim una mena d'atròfia dels sentits...

—El problema rau en els nostres ulls, no pas en el paisatge. El Déu que es revela a l'Èxode és “un Déu que hi és per a nosaltres”, un Déu que escolta l'aflicció del seu poble. Si no el veiem enlloc ens hem de preguntar: per què? Malauradament desaprenem a utilitzar les eines antropològiques fonamentals que són els nostres sentits per entrar en relació amb Déu. La fe somou tan sols la raó. A hores d'ara és fonamental que mobilitzi tot el que som, que ens mogui sencers.

L'astènia també ens la provoca l'excés de comunicació, segons vostè...

—Els ulls estan com captivats per la profusió d'imatges. Les nostres orelles estan segrestades pel soroll permanent. Ens cal una educació per als sentits. Així, per exemple, el silenci, el desenvolupament del sentit crític, la cerca de camins alternatius a la idolatria del consumisme ens són una ajuda per recentrar-nos, quelcom que és cada vegada més urgent. Com deia el poeta portuguès Fernando Pessoa fent un diagnòstic del tot encertat de la modernitat: «já não sei sentir / já não sei ser humano», “ja no sé sentir / ja no sé ser humà”. Potser és que encara no sabem ser humans?

Si no sentim, no som humans... Els sentits són el motor de la vitalitat humana?

—Els sentits són radars que ens per-

meten accedir a la vida en la seva meravellosa polifonia i per diversos accessos: cadascun ens ensenya, ens du agafats per la mà, ens desvetlla el sentit profund de la realitat. Al contrari del que hom diu molt sovint, no només ens donen una representació superficial de l'experiència. Els sentits ens hi fan submergir.

Segons vostè, ens acostem a la realitat desatenent els sentits de proximitat (el tacte, el gust, l'olfacte) i sobrecarregant els sentits de llunyania (la vista i l'oïda)...

—Sí, aquest és un símptoma terrible de l'exili en què vivim. Ens projectem contínuament fora de nosaltres mateixos i no sabem habitar allò que ens és pròxim, veí nostre, allò interior. Esdevenim estrangers de nosaltres mateixos. En no parar compte en els sentits se'ns escapa la pròpia realitat, aquella que ens permet un coneixement en profunditat de la nostra vida més autèntica. El gran perill que correm és capficar-nos a gestionar burocràticament l'existència en comptes de ser contemplatius, d' enamorar-nos, de ser subjectes de la nostra pròpia història.

En el llibre ens fa partícips del projecte d'espiritualitat del temps present, la “mística de l'instant”, que és una invitació a una vida total, que uneix contraris...

—A parer meu, no pot ser de cap altra manera. Com més espiritual, més sensorial. I en allò sensorial també hi és l'intangible, l'invisible, l'indivisible. Els sentits són les veritables antenes per al misteri.

Per cultivar aquesta espiritualitat convindria, sens dubte, trans-

LA RESSENYA

VERS UNA ESPIRITUALITAT DELS SENTITS

José Tolentino Mendonça

Barcelona: Fragmenta, 2016

72 pàgines

La mística dels sentits o de l'instant considera els sentits com el camí que ens guia cap a la trobada amb Déu.

L'instant concret és l'únic contacte entre les possibilitats infinites de l'amor diví i l'experiència mutable i progressiva de l'humà en nosaltres.

La mística de l'instant ens reenvia, així, a l'interior d'una existència autèntica, ens ensenya a tornar-nos realment presents: a veure en cada fragment l'infinit, a sentir la remor de l'eternitat en cada so, a tocar l'impalpable amb els gestos més simples, a assaborir l'esplèndid banquet del que és frugal i escàs, a embriagar-nos amb l'olor de la flor sempre nova de l'instant.

